

Participatieplan Dijkversterking Venlo 't Bat

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

titel Participatieplan Dijkversterking Venlo 't Bat
subtitel
datum 5 februari 2025
versie 1.0
status Definitief
zaaknr. 2024-Z12810
documentnr. WLDOC-719318134-958

vrijgave Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van in samenwerking met:

naam	functie	rol
Claessens	Omgevingsmanager	

Dit document is vrijgegeven door Claessens

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
2	Wat houdt het project dijkversterking Venlo 't Bat in?	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Historie – nu en gevolgen daarvan voor communicatie en participatie	6
3	Aanpak participatie verkenningsfase	7
3.1	Participanten	8
3.2	Participatiemomenten	8
3.3	Participatievormen	9
4	Communicatie	10

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 is het dijktraject Venlo 't Bat partieel beoordeeld, vooruitlopend op de LBO1 beoordeling van dijktraject 68-1 in 2022. De reden voor de partiële beoordeling bij Venlo 't Bat is een omgekeerde meekoppelkans, in samenwerking met de gemeente Venlo. De gemeente Venlo heeft in 2021/2022 een herinrichting uitgevoerd van de Lage Loswal. Dit is het buitendijkse gebied bij 't Bat. De wens van de gemeente Venlo is om in de periode 2026-2028 de openbare ruimte in het binnendijkse gebied, bij de Maaskade, ook opnieuw in te richten. Het is de wens om dit gelijktijdig uit te voeren met de versterking van de waterkering.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft nader het project dijkversterking Venlo 't Bat.

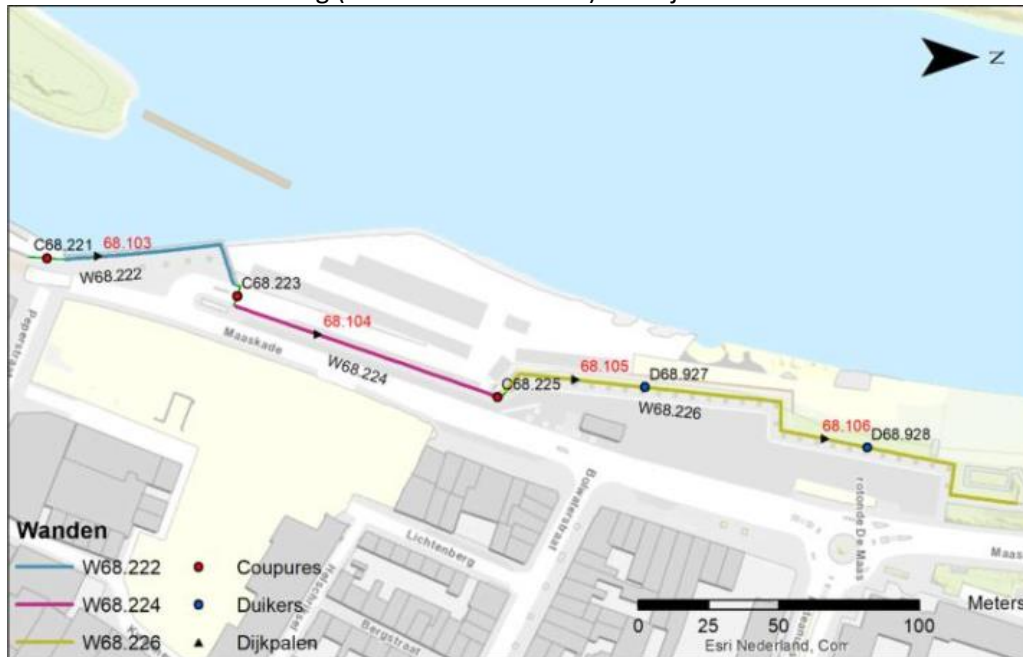
Hoofdstuk 3 gaat in op het participatietraject welke nog doorlopen wordt in de verkenningsfase.

Hoofdstuk 4 geeft toelichting op de communicatiemogelijkheden met het projectteam.

2 Wat houdt het project dijkversterking Venlo 't Bat in?

2.1 Huidige situatie

De waterkering bij Venlo 't Bat bestaat volledig uit kunstwerken (Figuur 2-1). Het dijktraject bestaat uit drie demontabele wanden (W68.222, W68.224 en W68.226) en drie coupures (C68.221, C68.223 en C68.225). Met een coupure wordt een onderbreking of doorgang van de waterkering bedoeld ter plaatse van een kruisende weg. Tijdens hoogwater wordt de coupure gedicht met schotbalken. Deze kunstwerken zijn grotendeels gefundeerd op en verbonden met vestingmuren. Daarnaast zijn ook twee duikers aanwezig (D68.927 en D68.928). Dit zijn buizen onder de waterkering door.

Figuur 2-1 Overzicht kunstwerken en duikers binnen Venlo 't Bat.

De gemeente Venlo is al langere tijd bezig met het wijkontwikkelingsplan Q4, waarbij een deel van het centrum wordt getransformeerd tot een levendige stadswijk. Onderdeel daarvan is het recent opgeleverde woningbouwproject Aan de Stadsmuur. Dit nieuwe wonen aan de Maas vormt het sluitstuk van de grootschalige herontwikkeling. Een ontwikkeling waarmee de binnenstad van Venlo weer volledig met het gezicht is teruggekeerd naar de Maas. Als gevolg van deze ontwikkelingen is de waterkering in 2019 gedeeltelijk beoordeeld, vooruitlopend op de gedeeltelijke beoordeling van dijktraject 68-1 in 2022. Uit de gedeeltelijke beoordeling blijkt dat de zes kunstwerken niet voldoen aan de eisen voor hoogte en betrouwbaarheid sluiten. Ook voldoet een deel van de demontabele wand (W68.226) niet op piping en stabiliteit langsconstructie.

In de LBO1 beoordeling zijn de kunstwerken niet opnieuw separaat beschouwd, maar zijn de demontabele wanden (schotten) als één dijkvak beoordeeld ten aanzien van de faalkans op tijdig sluiten. Hierbij is het hele deeltraject afgekeurd op piping (onderloopsheid en achterloopsheid van de waterkering) en stabiliteit langsconstructie (damwanden).

Dijkversterking versus ambities Gemeente Venlo

De gemeente Venlo heeft met haar wijkontwikkelingsplan allerlei ambities op deze locatie, deze hebben een raakvlak met de dijkversterkingsopgave Venlo 't Bat van Waterschap Limburg.

Vanuit de gemeente Venlo heeft deze locatie meerdere functionaliteiten (wonen, recreëren, bereikbaarheid binnenstad, functionaliteit lage loswal etc.) Deze functionaliteiten dienen als uitgangspunten voor de toekomstige dijkversterking. Waterschap Limburg is verantwoordelijk voor de dijkversterking en dient deze in te passen in een omgeving met meerdere functionaliteiten en een

beperkt ruimte beslag. Daarnaast legt de veiligheidsnormering ook nog randvoorwaarden op aan de drempelhoogtes van o.a. de coupures.

De samenwerking tussen gemeente Venlo en Waterschap Limburg vraagt om een integrale aanpak, waarbij veiligheid en functionaliteit hand in hand gaan. Het combineren van ambities en het zoeken naar slimme oplossingen binnen de beperkte ruimte vormen een uitdaging, maar ook een kans om Venlo 't Bat te transformeren tot een plek waar waterveiligheid, stedelijke ontwikkeling en leefbaarheid naadloos samenkomen.

Ruimtelijke kwaliteit

Naast de opgave vanuit waterveiligheid en stedelijke ontwikkeling is er ook een opgave voor de ruimtelijke kwaliteit bij Venlo 't Bat. Recent heeft de gemeente Venlo de aanliggende gebieden (de Lage Loswal en de Maaskade) opnieuw ingericht, waardoor de waterkering bij Venlo 't Bat het laatste ontbrekende stukje is bij de herinrichting van het gebied.

De ruimtelijke kwaliteit, en aansluiting op de omliggende gebieden is een extra ontwerpogave in het gebied.

2.2 Historie van het doorlopen proces en gevolgen daarvan voor communicatie en participatie

- HWBP-WL is in 2016 gestart met 15 dijkversterkingsprojecten. Venlo 't Bat zat er destijds nog niet bij. Het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) is de grootste dijkversterkingsoperatie sinds de Deltawerken. In dit programma verbeteren waterschappen en Rijkswaterstaat de komende dertig jaar ruim 1.400 kilometer aan dijken en 400 sluizen en gemalen in heel Nederland.
Dijkversterking Venlo 't Bat is onderdeel van het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).
- Ingangstoets HWBP 2021. Dit is een toets voor het aanmelden van nieuwe projecten. Met die toets beoordeelt HWBP landelijk de nieuwe aanmeldingen en programmeert de subsidieaanvragen in de tijd.
- In 2021 hebben de gemeente Venlo en Waterschap Limburg, een intentieovereenkomst gesloten om de preverkenning van dijkversterking Venlo 't Bat mogelijk te maken.
- Vanaf december 2023 is gestart met een haalbaarheidsonderzoek. In dit haalbaarheidsonderzoek wordt de gezamenlijke herinrichting van de Maaskade en de dijkversterking onderzocht. De opgestelde 'Nota kansrijke alternatieven' is een onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek.
- In 2024 is de beschikkingsaanvraag verkenning dijkversterking Venlo 't Bat bij het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) aangevraagd.
- Begin 2025 zal de verkenning worden opgestart, als onderdeel daarvan wordt een kennisgeving 'Voornemen start verkenning en Participatie' gepubliceerd.

3 Aanpak participatie verkenningsfase

In de verkenningsfase gaan we op zoek naar de best passende oplossing voor het hele gebied. Aan het eind van deze fase ligt er een voorkeursalternatief, dan is de ligging en type kering bekend. Inbreng van lokaal bestuur, ondernemers, bewoners en andere betrokkenen zorgt voor betere plannen. Het doel van de participatie in deze fase is om de direct betrokkenen en belanghebbenden de gelegenheid te bieden om betrokken te worden bij de totstandkoming van het voorkeursalternatief.

Gezien de voorgaande schets van de historie en de context geldt er niet één participatieniveau voor het hele project (zie figuur 3-1). Momenteel worden de onderstaande participatieniveaus voorzien:

- Programmadirectie HWBP: meebeslissen over sober en doelmatigheid van het te ontwikkelen voorkeursalternatief;
- Gemeente Venlo: coproduceren: samen bepalen hoe het voorkeursalternatief er uit komt te zien. Op basis daarvan bepalen hoe aanpak er verder uit gaat zien;
- Bedrijven en direct omwonenden: raadplegen, zie toelichting hieronder;
- Inwoners Venlo: informeren over plannen, gevolgen etc.

Bij het participatieniveau raadplegen organiseert het projectteam de participatie, geeft informatie en houdt belanghebbenden inhoudelijk en procesmatig op de hoogte. Meninge, ervaringen en ideeën worden actief geïnventariseerd en waar mogelijk ook verwerkt in het ontwerp en het projectbesluit. Participatie geeft overigens geen garantie dat uw inbreng altijd wordt overgenomen en/of verwerkt. Wanneer u ideeën inbrengt gaan wij hierover met u in gesprek en laten zien welke belangen er nog meer spelen, met welke wettelijke en beleidsmatige spelregels we te maken hebben. En hoe we, rekening houdend met dit alles, komen tot een zorgvuldige afweging en besluitvorming.

Participatieniveaus nader toegelicht

Beslissen: Waterschappen hebben vanuit de wet- en regelgeving specifieke taken toegewezen gekregen. De bevoegdheid overdragen aan andere partijen, of hen laten meebeslissen, is daarom niet aan de orde bij Waterschap Limburg.

Coproduceren: Waterschap Limburg en betrokkenen bepalen samen de agenda en zoeken samen naar oplossingen. Het waterschap verbindt zich aan deze oplossingen in de besluitvorming. De rol van de belanghebbende is samenwerkingspartner.

Adviseren: Het waterschap bepaalt de agenda, maar belanghebbenden kunnen problemen en oplossingen aandragen. Deze ideeën spelen een volwaardige rol bij het ontwikkelen van beleid. Het waterschap verbindt zich in principe aan de resultaten, maar kan bij de uiteindelijke besluitvorming hiervan beargumenteerd afwijken. De rol van de belanghebbende is adviseur.

Raadplegen: Het waterschap bepaalt de agenda, maar ziet belanghebbenden als gesprekspartner. Meninge, ervaringen en ideeën worden geïnventariseerd, maar zijn voor het waterschap niet bindend. De rol van de belanghebbende is geconsulteerde.

Informeren: Het waterschap bepaalt de agenda voor de besluitvorming en houdt belanghebbenden op de hoogte. Belanghebbenden hebben geen inbreng.

Figuur 3-1: Participatieniveaus

3.1 Participanten

Er worden verschillende groepen participanten betrokken. De verschillende groepen die uitgenodigd worden te participeren zijn:

- Individuele bedrijven/burgers die een direct belang hebben zoals grondeigenaar/-gebruiker, onderneming, bewoner, aanwonende of andere individuele organisatie. Ze participeren vanuit hun direct betrokken belang;
- Belangengroepen namens bedrijven/burgers die een direct belang hebben en (centraal) georganiseerd zijn. Ook kunnen dit belangengroepen zijn uit een deelgebied of rond een thema zoals cultuurhistorie. Ze participeren vanuit hun direct betrokken belang;
- Thema-vertegenwoordigers en/of lokale specialisten die geen direct belang hebben, maar wel een toekomstvisie op het gebied, bijvoorbeeld als regelmatig gebruiker van het gebied. Ook kunnen partijen meedenken met kennis over een projectonderdeel (bijvoorbeeld 'recreatie'). Ze participeren vanuit hun kennis over een thema, zijn betrokken bij gebiedsbrede vraagstukken en stellen zich op als meedenker bij visievorming en ontwerpkeuzes;
- Collega overheden: deze hebben een direct belang als organisatie. Denk aan gemeente Venlo als ook Rijkswaterstaat. Zij participeren vanuit hun belang. Daarnaast hebben deze partijen de rol van adviseur voor het participatieproces. De inbreng en participatie van collega overheden staat los van hun rol als bevoegd gezag. Alle overheden behouden hun formele verantwoordelijkheid van bevoegd gezag ten aanzien van de aan hen toekomende besluiten en vergunningen.

3.2 Participatiemomenten

De participatiemomenten zijn in de verkenningfase gerelateerd aan:

- Kennisgeving Voornemen (start verkenning) & Participatieplan;
- Vaststelling voorkeursalternatief (VKA).

De verkenning van Venlo 't Bat willen we verrijken met lokale kennis van bedrijven en bewoners en organisaties uit het gebied. Inbreng van bedrijven, bewoners en andere betrokkenen zorgt voor betere plannen. De aanpak van de participatie in de verkenningfase kent twee stappen:

1. Start- en analysefase (planning)

In de startfase van de verkenning houden we een informatieronde en belangenscan. Door deze informatieronde ontstaat in het gebied een gedeeld beeld van de aanleiding en opgaven van het project en alle relevante belangen en urgenties komen op tafel. Ook kunnen al ideeën en oplossingen worden voordragen. In eerste instantie richt het waterschap in samenwerking met de gemeente Venlo zich hierbij tot de direct aanwonenden en ondernemers. Tijdens de inventarisatie van mogelijke oplossingsrichtingen die voorgedragen zijn uit de omgeving wordt rekening gehouden met de opgave voor hoogwaterbescherming, maar ook met onderzochte kansrijke oplossingsrichtingen uit het haalbaarheidsonderzoek.

Direct aansluitend wordt in de analysefase van de verkenning aan de direct betrokken omgeving gevraagd aanvullingen en varianten op de twee kansrijke oplossingsrichtingen uit het haalbaarheidsonderzoek kenbaar te maken. Hierna vindt de beoordeling van de geselecteerde kansrijke oplossingsrichtingen plaats op basis van een beoordelingskader.

2. Beoordelingsfase (planning)

In de beoordelingsfase werken we de geselecteerde kansrijke oplossingsrichtingen verder uit naar kansrijke alternatieven. In deze ronde nodigen we eenieder uit om mee te denken over de nadere uitwerking. De effecten van elk alternatief op de leefomgeving brengen we in kaart. Mede op basis van de resultaten uit deze oplossingsronde en andere onderzoeken stelt het waterschap een voorkeursalternatief (VKA) vast. De ligging en het type kering zijn dan bekend.

Planning

De planning van het project Dijkversterking Venlo 't Bat is op hoofdlijnen als volgt:

- Q1-2025: kennisgeving start Verkenning & participatieplan;
- Q1+Q2-2025: verkennen alternatieven (tracé-varianten) en uitvoeren van nadere onderzoeken;
- Eind Q2 2025: vaststelling VKA (tracé-ligging en type kering vastgesteld);
- 2025 -2026: Planvormingsfase
- 2027-2028: Realisatiefase

3.3 Participatievormen

In de verkenningsfase worden verschillende participatievormen ingezet. Er is ruimte voor inbreng van ideeën, oplossingen, initiatieven of aandachtspunten. Dit kan door deelname aan bijeenkomsten, zoals informatieavonden en inloopavonden. Om het participatieproces ook volgens meebeslissen, coproduceren en raadplegen vorm te geven is reeds een klankbordgroep gevormd (klankbordgroep wordt door gemeente Venlo al jaren geconsulteerd).

Heeft u als betrokkenen vragen die zich beter lenen voor een persoonlijk gesprek? Dan komen we graag persoonlijk bij u langs voor een keukentafelgesprek.

In tabel A is een overzicht van de participatieonderwerpen in de verkenningsfase, de participatievormen en -momenten.

Ronde/onderwerp	Gesprekpartners	Wat ophalen / presenteren?	Participatievormen	Planning
Kennisgeving Voornemen en participatie	Alle groepen en belangstellenden	Mogelijke oplossingen voor inpassing dijk naar aanleiding van kennisgeving	Reactie op publicatie Kennisgeving	Q1-2025
Klankbordgroep bijeenkomst	Klankbordgroep	Mogelijke oplossingen voor inpassing dijk	Klankbordgroep bijeenkomst	Q1-2025
Informatieavond en inloopavonden	Alle groepen en belangstellenden	Informeren over voortgang en ophalen mogelijk oplossingen	Informatiebijeenkom st	Q1 of Q2 2025
Ontwerp VKA	Alle groepen en belangstellenden	Zienswijzen op ontwerp VKA	Inloopbijeenkomst	Q1&2- 2025
Vaststellen voorkeursalternatief (VKA)	Alle groepen en belangstellenden	Informeren keuze tracé en type kering	Inloopbijeenkomst	Q2-2025

Tabel A.: Participatievormen

4 Communicatie

Een belangrijk doel in de participatie is helder en transparant communiceren. De communicatie-activiteiten ondersteunen het participatieproces en zorgen voor duidelijkheid over het proces.

In lijn met de genoemde participatieaanpak bestaat de communicatie-aanpak uit een combinatie van strategieën.

- Dialogiseren - Met de partijen die meebeslissen, coproduceren en die we raadplegen gaan we in gesprek en is er echt sprake van tweerichtingsverkeer.
- Informeren - Inwoners worden verder vooral geïnformeerd.

Een ander belangrijk speerpunt is dat we aanwezig en aanspreekbaar zijn als gezamenlijke overheden. Dit doen we door:

- Berichtgeving over de verschillende stappen in het participatieproces op de website van Waterschap Limburg, de websites van de partners, de beschikbare nieuwsbrieven en waar nodig de lokale media;
- Een duidelijke online verzamelplek te bieden waar alle actuele documenten die van belang zijn voor de participatie overzichtelijk bij elkaar staan. Dit is [Dijkversterking Venlo 't Bat - Waterschap Limburg](#). De vindplaats van deze informatie wordt regelmatig gecommuniceerd;
- Terugkoppeling te geven van participatiemomenten in tekst en beeld via de beschikbare middelen van het project (denk aan de website van Waterschap Limburg en de andere partners), nieuwsbrief en waar gewenst ook via kanalen van lokale (belangen)groepen;
- Duidelijk kaart- en beeldmateriaal aan te bieden tijdens informatiemomenten en online. Hierdoor is voor betrokkenen helder om welke locaties het gaat, wat de impact van de dijkversterking en dijkverlegging is, kunnen betrokkenen de inpassing in het landschap zo goed mogelijk zien/doorleven en krijgen ze inzicht in de samenhang van alle maatregelen die in het gebied worden gerealiseerd;
- Helderheid over wie de afzender is en het vermelden van een contactpersoon voor meer informatie/vragen etc. in elke communicatie-uiting. Heeft u vragen? Omgevingsmanager Luuk Claessens staat voor u klaar. Neem contact op via 088 – 88 90 100 of stuur een e-mail naar dijkversterking@waterschaplimburg.nl.